

Kortet viser halvøen Ulvshale og lidt af øen Nyord samt Ulvshale Løb anno 2016.

Ulvshale

Ulvshale er en halvø på den nordvestlige del af Møn. Ud for halvøen ligger øen Nyord, adskilt af Ulvshale Løb. I dag er halvøen og øen forbundet med en bro over Ulvshale Løb, som vist på kortet. I 1600-tallet og første halvdel af 1700-tallet var det beboere på halvøen Ulvshale og Nyord, der lodse som kendtmænd gennem Ulvshale Løb og Bøgestrømmen. Men efter en klage i 1947 fra fynske skippere til Admiralitets og General Commissariats Collegiet, der varetog datidens lodsopgaver, indbragte Collegiet klagen for kongen og anbefalede, at kongen udstedte en anordning.

Så i en kongelig anordning 1. august 1748 fik 20 gårdmænd og 7 husmænd på Nyord eneret til at lodse i farvandet mellem Møn og Sjælland, herunder Ulvshale Løb. Eneretten blev fastsat således:

“Enhver som på nogen som helst måde bliver ejer af en gård på Nyord, og som ikke drister sig til at tage lods-eksamen eller som ikke ved denne eksamen erkendes for dygtig til at lodse, eller som om han endog er due-lig dertil, ikke vil lodse, skal være forbunden til straks, således som § 3 bestemmer, at henvende sig til over-lodsen om at få øens eksaminerede mandskab som reservelods udnævnt til at lodse for sig eller sin gård.

Den således ansatte reservelods skal foruden fri bolig for sin person nyde i betaling halvdelen af de lodspenge, som han til gårdmanden fortjener. Derfor skal han med ham stå til regnskab for hvad han ved lodsning tilføjer nogen. På samme måde forholdes, når en gård falder til en enke eller umyndig. Den således antagne reservelods kan ikke afskediges, uden at han gør sig skyldig i sådanne forseelser, for hvilke afskedigelse ifølge lovgivningen er bestemt.

I disse tilfælde bliver han at behandle efter de i det almindelige lodsreglement givne bestemmelser. Sælges gården eller får den på anden måde en ny ejer, så vedbliver dog denne reservelods på de ovenanførte vilkår at indlodse for gården, indtil han enten bliver fastlods, eller han ikke selv ønsker længere at blive i tjenesten.”

Skrevet af Danmarks Lodsmuseumsforening.